

Juha Santaharju

Yhdistyksen verotus

Opinnäytetyö

Kevät 2015

SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Liiketalouden tutkinto-ohjelma

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Koulutusohjelma: Liiketalouden koulutusohjelma

Suuntautumisvaihtoehto: Laskentatoimi

Tekijä: Juha Santaharju

Työn nimi: Yhdistyksen verotus

Ohjaaja: Juhani Palomäki

Vuosi: 2015

Sivumäärä: 35

Liitteiden lukumäärä: 0

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selventää yhdistyksen verotusta. Toimeksiantajana toimii Seinäjoen Tradenomiopiskelijat – Sulka Ry. Toimeksiantajan toiminnan luonne muuttui vuonna 2013, jolloin yhdistys joutui luopumaan aikaisemmasta kioskitoiminnastaan. Yhdistyksen tulevaisuutta ajatellen oli tärkeää selvittää tämän muutoksen vaikutukset yhdistyksen toimintaan. Erityisesti tarkastelussa oli yhdistyksen varainhankinnan muutoksesta johtunut verotuksellisen aseman muutos.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa tutustutaan verotukseen ja yhdistyksiin. Tutustumme nopeasti verotukseen ja sen kehitykseen. Tämän jälkeen selvennämme yhdistyksen määritelmän ja yhdistyksen toiminnan. Näiden käsitteiden tultua tutuksi keskitymme erityisesti yhdistyksen verotukseen ja sen poikkeavuuteen verrattuna normaaliin yhteisöverotukseen.

Opinnäytetyön tekijä on ollut vuonna 2013 mukana yhdistyksen hallituksessa, ja hän on yhdessä muun hallituksen kanssa päässyt näkemään toiminnan muutoksen. Tästä aiheutui vuoden aikana myös haasteita yhdistykselle, ja näiden haasteiden myötä tuli tärkeäksi selvittää yhdistyksen asema verottajan silmissä. Yhdistyksen toimintaan osallistutaan yleensä noin vuoden verran, minkä jälkeen hallitusvastuu annetaan seuraaville aktiivisille jäsenille. Lyhyessä ajassa hallituksen onkin siis pyrittävä selvittämään omien päätöstensä pidempiaikaiset seuraamukset yhdistyksen tuleviin vuosiin.

Havaittiin, että verottaja kohtelee selkeästi erilalla yleishyödyllisiä yhdistyksiä. Tällaiset yhdistykset nauttivat kevyemmästä verokohtelusta sekä tuloveron, että arvonlisäveron kohdalla. Onkin tärkeää tiedostaa nämä poikkeukset. Yhdistyksen toiminnan on oltava näiden lakien mukaisia jotta pystyttäisiin parhaiten hyötymään yleishyödyllisestä asemasta.

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of Business and Culture

Degree programme: Business Management

Specialisation: Accounting

Author: Juha Santaharju

Title of thesis: Taxation of Associations

Supervisor: Juhani Palomäki

Year: 2015

Number of pages: 35

Number of appendices: 0

The purpose of this thesis is to have a look at the taxation of associations. It was important for Seinäjoki Tradenomiopiskelijat – Sulka Ry to clarify its taxation. The association's activity changed in 2013. They had to end their kiosk business which they had run for several years. The association wanted to see what this change meant for them in the future. It was especially important to figure out what this change meant to the association's fund raising and taxation.

In the theory part of this thesis, we focus on taxation. After that, we discuss what an association is. After this, we take a closer look at the taxation of associations. There are many special rules concerning this area of taxation.

The author of this thesis worked for the association in the year 2013. He saw the change in the association's operations. These changes were difficult, and it was important to clarify the association's position from the perspective of the tax authorities. Together with the board, it was important to find out what effects decisions made today would have on the association in the future.

The author found out that the taxation of associations differs if you are acting for the common-good. These associations benefit from a lighter taxation in the income tax and value added tax. This is why it is so important to take these special exceptions to account. The work of the association has to be in the boundaries of these laws so that the association can take full use of its special status.

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract.....	3
SISÄLTÖ.....	4
Kuvio- ja taulukkoluetelo.....	6
Käytetyt termit ja lyhenteet	7
1 JOHDANTO	8
1.1 Työn tavoite	9
1.2 Toimeksiantajan esittely.....	9
2 VEROTUS	11
2.1 Verotuksen historiaa	12
2.1.1 Autonomian aika	12
2.1.2 Itsenäisyyden aika	13
2.2 Verojen kertyminen	15
3 YHDISTYKSISTÄ.....	17
3.1 Yhdistys	17
3.1.1 Rekisteröity ja rekisteröimätön yhdistys.....	18
3.1.2 Aatteellinen yhdistys	19
3.1.3 Taloudellinen yhdistys.....	19
3.1.4 Yleishyödyllinen yhdistys	20
3.2 Yhdistyksen hallinto	21
3.2.1 Päätöksenteko	23
3.2.2 Toimeenpanovalta	24
4 YHDISTYKSEN VEROTUKSESTA.....	25
4.1 Tuloverotus	25
4.2 Arvonlisävero	25
4.3 Verovapaa varainhankinta	27
5 SEINÄJOEN TRADENOMIOPISELIJAT – SULKA RY.....	28
5.1 Jäsenpalvelut.....	28
5.2 Talous ja varainhankinta	29
5.3 Muutos	29

5.4 Perusteet yleishyödyllisyyteen	30
5.5 Johtopäätökset.....	32
6 LOPUKSI	33
LÄHTEET	35

Kuvio- ja taulukkoluetelo

Kuvio 1. Kokonaisveroaste 1975–2013 (Suomen virallinen tilasto 2013)..... 11

Taulukko 1. Tilitetyt verot vuodelta 2013..... 15

Käytetyt termit ja lyhenteet

Progressiivinen vero Tarkoittaa veroa jossa verotusprosentti nousee veron perusteena olevan rahasumman kasvaessa.

Kokonaisveroaste Tarkoitetaan verojen ja muiden maksujen vuosikertymää suhteessa bruttokansantuotteeseen.

1 JOHDANTO

Suomen perustuslain (L 11.6.1999/731) 13 pykälässä on kirjoitettu kokoontumis- ja yhdistysvapaudesta. Jokaisella on yhdistymisvapaus. Tämän takia Suomessa on harjoitettu yhdistystoimintaa jo pidemmän aikaa. Yhdistys voi olla vain muutamman ihmisen tai suuremman joukon yhteinen tapa vaikuttaa asioihin. Yhdistymisvapauteen sisältyy oikeus ilman erillistä lupaa perustaa yhdistys, kuulua tai olla kuulumatta yhdistykseen ja osallistua yhdistyksen toimintaan. Yhdistystä ei ole pakko rekisteröidä. Siitä huolimatta monet yhdistykset rekisteröivät itsensä. Rekisteröinnillä yhdistyksestä tulee oikeustoimikelpoinen (Mitä yhdistystoiminta on? 2014). Tällä hetkellä Suomessa on yhdistysrekisterissä noin 135 000 yhdistystä. Yhdistyksiä toimii monella eri alalla, joten lähes kaikilla on mahdollisuus kuulua jonkinlaiseen yhdistykseen. (Mitä yhdistysrekisteri on? 2014).

Verratessa yhdistystä ja yritystä huomataan yksi selkeä ero; yrityksen tavoitteena on aina tuottaa voittoa (Vierros, Pöyhönen, & Kallio 2013, 10). Yhdistyksen tavoitteena ei yksinomaan ole tuottaa voittoa. Yleishyödyllisen yhdistyksen tapauksessa toiminnan motiivi on tyystin erilainen. Motiivia voidaan kuvailla yhteisen ”hyvän” tuottamiseksi mahdollisimman suurelle joukolle ilman minkäänlaista oman hyödyn tavoittelua. Vierros ym. (mp.) muistuttavat, että verotuksen takia on tärkeä selvittää yhdistyksen yleishyödyllisyys.

Käytännössä yhdistysten toiminnan luonteen vuoksi voidaan toiminta jakaa liiketoimintaan sekä yleisen hyväntekeväisyyden välimaastoon. Tämän takia yhdistystä koskevat samat säännöt ja käytännöt kuin yritystä. Tämä asettaa omat rajat yhdistyksen kirjanpitoon, tilintarkastukseen ja verotukseen. Osa tästä toiminnasta on muotoutunut eri tavalla kuin yrityksillä ja osa toimii samoin kuin yritysmaailmassa. Tämä asettaakin haasteen näissä yhdistyksissä toimiville henkilöille, kirjanpitäjille, tilintarkastajille sekä veroviranomaisille. (Vierros ym. 2013, 10.) Erityisesti yleishyödyllisten yhdistysten kohtelu on verotuksen näkökulmasta poikkeuksellista. Tällaisella yhdistyksellä on erilaisia helpotuksia niin tuloveron, kuin arvonlisäveron osalta. Yleishyödyllisyys määritellään yleensä arvioimalla yhdistyksen tulojen lähdettä ja yleishyödyllisen toiminnan luonnetta.

Tässä työssä keskitytään erityisesti yhdistyksen arvonlisä- ja tuloverotukseen sekä siihen, koska yhdistys lasketaan yleishyödylliseksi.

1.1 Työn tavoite

Työn aikana on tarkoitus tarkastella teoriaa yhdistyksen verotuksesta sekä sitä miten yhdistyksen määrittely joko yleishyödylliseksi tai taloudelliseksi yhteisöksi merkitsee tästä näkökulmasta. Tarkoitus on myös lyhyesti huomioida rekisteröidyn tai rekisteröimättömän yhdistyksen erot.

Teorian jälkeen tutustutaan tarkemmin Seinäjoen Tradenomiopiskelijat Sulka Ry tilanteeseen. Toiminnan luonteen muuttumisen takia on yhdistyksen luokittelu verottajan silmissä tarpeellista vaihtaa taloudellista yhdistyksestä yleishyödylliseen yhdistykseen.

Työn lähteinä käytetään runsaasti sekä kirjallisia lähteitä, että verottajan ohjeita. Aihealue on erittäin tarkasti säänneltyä laissa. Lähteisiin kuuluvat siis myös Suomen laki, erityisesti arvonlisäverolaki (L 30.12.1993/1501), tuloverolaki (L 30.12.1992/1535) sekä yhdistyslaki (L 26.5.1989/503).

1.2 Toimeksiantajan esittely

Työn toimeksiantajana toimii Seinäjoen Tradenomiopiskelijat Sulka Ry. Yhdistys on rekisteröity patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisteriin. Yhdistyksen toiminta keskittyy tradenomiopiskelijoiden edunvalvontaan. Tämän vuoksi yhdistys on jäsenenä tradenomiopiskelijaliitossa.

Yhdistyksellä on ollut kahvilatoimintaa vuoden 2012 loppuun saakka. Vuonna 2013 Seinäjoella tradenomiopiskelijoiden koulutus siirtyi Frami F:n juuri valmistuneisiin tiloihin. Framilla kahvila toimintaa pyöritti SAMO. Tämän takia hallitus päätti, että Sulkan oma kahvilatoiminta lopetetaan. Kahvilan pyörittäminen on elinkeinotoimintaa josta on maksettava arvonlisäveroa. Kahvilan lakatessa päätettiin hakea muutosta yhdistyksen luokitteluun. Tarkoituksena oli saada yhdistys rekisteröi-

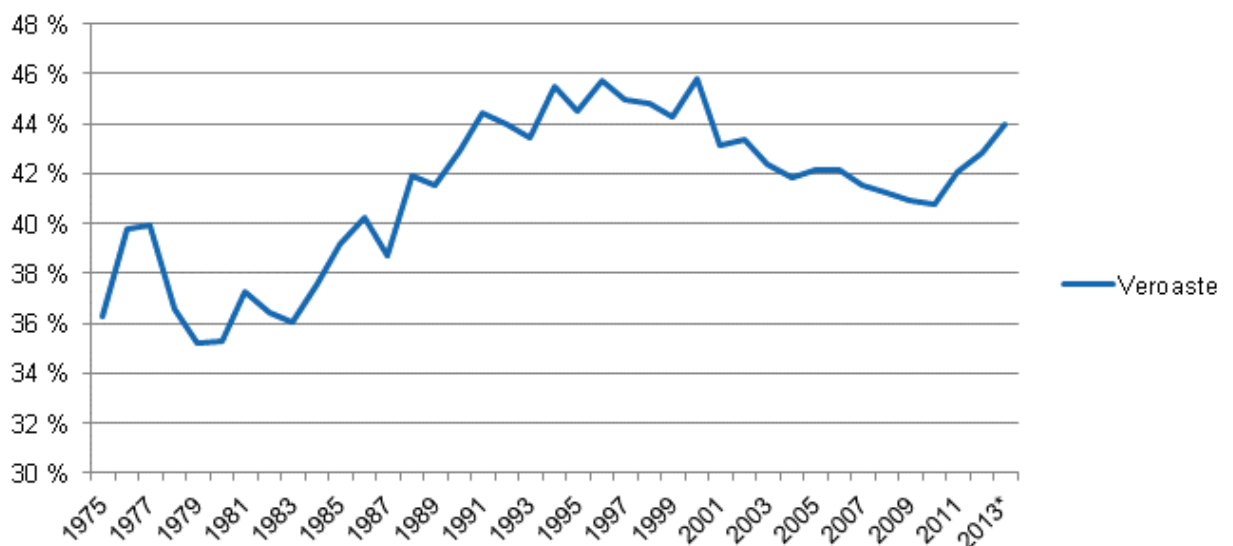
tyä yleishyödylliseksi jolloin vähäinen elinkeinotoiminta olisi rajattu arvonlisäveron ulkopuolelle.

2 VEROTUS

Verot ovat julkisen talouden tärkein tulonlähde. Valtion tärkeimpiä tehtäviä on verotulojen turvaaminen sekä verovajeen kasvun estäminen. Sen takia valtion onkin onnistuttava kehittämään toimintavarma, luotettava ja tehokas verotusjärjestelmä. Tärkeä osa tehokasta järjestelmää on varmistaa veronmaksumyönteisyys. Valtion täytyy muistaa ylläpitää kansalaisten ja yritysten mahdollisuutta maksaa veronsa oikein ja oikeaan aikaan. Veronmaksumyönteisyyttä lisää myös veronmaksajien tasapuolinen kohtelu, verorasitteiden oikeuden- ja lainmukainen jakaantuminen sekä sujuva ja vaivaton menettely. (Yleisesite Verohallinto 2012, 4.)

Suomessa verotuksesta päättää suurimmaksi osaksi eduskunta. Toinen tärkeä tekijä valtiollisessa verotuksessa on myös Euroopan unioni. Suomessa on myös runsaasti kuntia sekä Ahvenanmaa joilla on valtaa oman alueensa verotuksellisiin kysymyksiin. Valtiollinen verohallinto kerää noin kaksi kolmasosaa kaikista Suomessa maksetuista veroista ja maksuista. Verohallinnon lisäksi Suomessa valtion veroja keräävät myös Tulli ja Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi. (Yleisesite Verohallinto 2012, 5.)

Kuvio 1. Kokonaisveroaste 1975–2013 (Suomen virallinen tilasto 2013).

Valtion verotusta hoitaa verohallinto joka on jaettu neljään verotusyksikköön. Näitä yksiköjä ovat henkilöverotus-, yritysverotus-, veronkanto- ja verotarkastusyksikkö. Henkilöverotusyksikkö huolehtii henkilöasiakkaista sekä liikkeen- ja ammatinhar-

joittajista. Yritysverotusyksikkö vastaa osakeyhtiöistä ja muista yhteisöasiakkaista. Veronkantoyksikössä hoidetaan verojen maksamiseen sekä perintää ja tilitykseen liittyvät asiat. Verontarkastusyksikkö suorittaa verovalvontaa ja huolehtii tarkastuksista. (Yleisesite Verohallinto 2012, 15.)

2.1 Verotuksen historiaa

Verotus alkoi Suomessa 1200-luvulla kruununverotuksella. Tätä ennen oli kirkko jo kerännyt oman veronsa. Veroja kerättiin kruunulle, kirkolle, paikalliselle hallinnolle ja oikeudenkäytölle. Tuohon aikaa verotus oli hyvin monimuotoista ja vaihtelevaa riippuen ajasta sekä paikasta. 1600-luvulle tultaessa veronkanto-oikeus oli vaihtanut kruunulta paikalliselle aatelistolle. Aateliston tulot määräsi läänityksien suuruus ja varallisuus. Vuosisadan loppupuolella verotus oikeus palautettiin jälleen kruunulle. (Verotus Suomessa, 2.)

2.1.1 Autonomian aika

Suomi liitettiin Venäjään 1809. Muutoksesta huolimatta veroja kannettiin Suomessa edelleen Ruotsin vallan aikaisella käytännöllä. Kuningas oli tällöin saanut määrätä valtion talouden hoidosta itsenäisesti. Venäjän Aleksanteri I lupasi Porvoon valtiopäivillä, että Suomesta kerätyt verot käytettäisiin Suomen tarpeisiin. Tuohon aikaan verot tunnettiin monella eri nimellä kuten maavero, kruununkymmenys, henkivero ja muut pienemmät verot. (Verotus Suomessa, 3.)

Samana vuonna Suomeen perustettiin keskushallinto joka järjesti verotuksen. Tällöin perustettiin Suomeen valtionvarainministeriö joka jakaantui finanssitoimituskuntaan ja kamaritoimituskuntaan. Finanssitoimituskunnan vastuulla oli mm. valtion omaisuuden ja hallinnon hoito sekä elinkeinot. Kamaritoimituskunnan vastuulle jäi valtion verosaatavat, kirjanpito, julkisten tilien tarkastus sekä henkikirja- ja väkilukuluettelot. (Verotus Suomessa, 4.)

Suurimmat uudistukset vuosina 1840–1890 kohdistuivat verolukuihin sekä kokonaistulokäsitteeseen ja tuloverotukseen. Veroluvut muuttuivat yhdenmukaisiksi

kun otettiin käyttöön verorupla. Kokonaistulossa ja tuloverotuksessa otettiin huomioon kun verovelvollisen tulot: mitä suuremmat tulot, sitä suuremmat verot. Tämä otettiin huomioon myös suostuntaverossa sekä 1880-luvulla säädetyssä kunnallisverossa (Verotus Suomessa, 4.)

2.1.2 Itsenäisyyden aika

Suomi itsenäistyi vuonna 1917. Heinäkuussa hyväksyttiin valtalaki ja itsenäisyysjulistus annettiin joulukuussa. Nämä yhdessä tarkoittivat valtiovallan siirtämistä Suomen suurruhtinaan vallan perineeltä Venäjän väliaikaiselta hallitukselta eduskunnalle. (Verotus Suomessa, 5.)

Vuonna 1920 säädettiin ensimmäinen tulo- ja varallisuusverolaki. Myös jo 1600-luvulta asti voimassa ollut leimaverotus jakaantui perintö- ja lahjaveroon sekä vastikkeelliseen luovutukseen kohdistuvaan leimaveroon. (Verotus Suomessa, 5.)

1940-luvulla astui voimaan liikevaihtovero. Pian sen jälkeen Suomessa määrättiin myös ensimmäinen ennakkoperintälaki. Kumpiakin veroja perusteltiin sodasta johdettavalla verojen perinnän kehittämistarpeella. Tätä varten Suomi jaettiin veropiireihin ja lääninhallitukset alkoivat vastata veronkannosta. (Verotus Suomessa, 6.)

Verohallitus perustettiin vuonna 1970, 70-luvulla suoritettiin myös useita laajoja uudistuksia. Nämä uudistukset koskivat tulo- ja varallisuusveroa, asuntotuloa, verovähennysjärjestelmää sekä puolisojen erillistä verotusta. (Verotus Suomessa, 7.)

70-luvulla oli keskitytty henkilöverotuksen uudistukseen. Tämän takia 80-luvulla päädyttiin uudistamaan yritysverotusta. Yhteisöjen tuloverokanta tippui 43 prosentista 33 prosenttiin. Samalla vuosikymmenellä myös myyntivoittojen veronalaisuus toteutettiin sekä henkilö- että yritysverotuksessa. Vuonna 1989 verovähennysjärjestelmää karsittiin. Uudistuksessa tippui pois 16 eri vähennystä. Samalla progressiivista tuloveroasteikkoa alennettiin. Laissa otettiin huomioon myös yritysjärjestelyt sekä tulon ja menon jaksottaminen. Samana vuonna lähetettiin verovelvollisille ensimmäistä kertaa verokortit joihin oli laskettu henkilökohtaiset veroprosentit. (Verotus Suomessa, 7–8.)

1990-luvulla lama aiheutti monia veropoliittisia ratkaisuja. Monia veroja kiristettiin kuten esim. liikevaihtoveroa sekä lähdeveroa, myöskään tuloveroasteikkoihin ei tehty inflaatiotarkistuksia. Korkotuloista alettiin periä lähdeveroa vuonna 1991. Tähän aikaan otettiin käyttöön myös työllisyysvero joka myöhemmin korvattiin työttömyysvakuutusmaksulla. Vuonna 1993 otettiin käyttöön myös työeläkemaksu. Laman aikana valtio yritti tukea yritysten työllistämistä, joten yksityisten työnantajien sosiaaliturvamaksua pienennettiin. Samana vuonna tehtiin myös toinen suuri uudistus koskien pääomaveroa. Ansiotulo- ja pääomaverotus eriytettiin toisistaan. Ansiotuloja verotettiin progressiivisen taulukon mukaan ja pääomatuloja kiinteän verokannan mukaan. (Verotus Suomessa, 8.)

1.6.1994 entinen liikevaihtoverotus korvattiin arvonlisäverolla. Suurin muutos oli se, että myös palvelut tulivat verotuksen piiriin. Muutoksella ennakoitiin seuraavan vuoden alussa tapahtunutta EU-jäsenyyttä. Vuonna 1997 otettiin rajoitetusti käyttöön veroehdotus. Myöhemmin se levisi koko maahan. Samana vuonna korvattiin vanha leimaverotus varainsiirtoverolla. Internetin yleistyessä verohallinnon sivut www.vero.fi avautuivat kesäkuussa 1998. (Verotus Suomessa, 9.)

2000-luvun suurimpia haasteita oli Suomen siirtyminen euroon 2002. Verottajan palvelut siirtyivät yhä nopeammin verkkoon ja verohallinto avasikin palkka.fi palvelun 2005. Verokortin pystyi tilaamaan verkosta jo vuodesta 2006 lähtien. Myös veroilmoituksen pystyi jättämään verkossa ensimmäistä kertaa vuonna 2008. (Verotus Suomessa, 10–11.)

2.2 Verojen kertyminen

Taulukko 1. Tilitetyt verot vuodelta 2013
(Vuosikertomus 2013, 14).

Veronsaaja	Milj. euro	Muutos (%)
Valtio	27 998	5,7
ansio- ja pääomatulo + lähdevero	7 955	1,2
yhteisövero	3 013	3,4
arvonlisävero	14 028	7,9
muut valtion verot	3 002	10,6
Kunnat	20 641	6,8
kunnallisvero	17 966	6,6
yhteisövero	1 312	8,2
kiinteistövero	1 363	7,3
Seurakunnat	1 037	6,2
kirkollisvero	932	6,1
yhteisövero	105	6,8
Kela	3 490	1,3
vakuutetun maksut	1 875	4,7
työnantajan sotu-maksu	1 615	-2,4
Metsänhoitomaksut	47	75,5
Verot ja maksut yhteensä	53 213	5,9

Taulukosta näkyy selvästi, että suurimmat verojen kerryttäjät ovat henkilöasiakkaiden tulovero sekä tavaroista ja palveluista maksettava arvonlisävero. Suurin osa tuloverosta kertyy ennakonpidätyksistä. Ennakkopidätyksen määrän kasvua selittää Yle-vero sekä muutenkin kiristynyt ansiotuloverotus. (Vuosikertomus 2013, 10.)

Arvonlisäverokertymä oli kasvanut vuonna 2013 7,9 %. Kertymän kasvu selittyy suurelta osin vuonna 2013 voimaan tulleilla arvonlisäverokantojen korotuksilla. Kaikkia kantoja korotettiin prosenttiyksiköllä vuoden alussa. Siitä huolimatta ker-

tymä jäi pienemmäksi kuin osattiin alun perin odottaa. Pienempi kasvu selittyy suurelta osin kotimaisen kysynnän pienenemisellä. (Vuosikertomus 2013, 11.)

Yhteisöveron määrä heittelee tyypillisesti suhteellisesti enemmän kuin henkilöasiakkaiden tuloverojen määrä. Tämä johtuu siitä, että yhteisöjen verotettavien tulojen määrä on suuremmin riippuvainen siitä kuinka taloudella menee. Toiseksi syyksi voidaan nostaa se, että verojen ennakoperintä ei huomioi nopeasti yhteisöjen toimintaympäristön muutoksia. Tämä näkyy myös täydennysmaksujen, jäännösverojen sekä palautusten suurena vaihteluna. (Vuosikertomus 2013, 11.)

Verotuksellisesta näkökulmasta tarkasteltuna yhdistyksiä eniten koskettavat yhteisöverotus eli tuloverotus sekä arvonlisävero. Joissakin yhdistyksissä työskentelee myös henkilöitä joiden työpanoksesta maksetaan asianmukainen korvaus. Näiden yhdistysten arkeen kuuluu myös henkilöverotus kaikkine työnantajan maksuineen. Monessa pienemmässä yhdistyksessä ei ole tällaiseen mahdollisuutta vaan yhdistyksen toiminta perustuu vapaaehtoihin työntekijöihin. Tietyissä tapauksissa yhdistystä voidaan pyörittää myös vapaaehtoisten toimin, vaikka osa toiminnasta tapahtuisikin yhdistyksen palkkaaman työntekijän johdolla. Tällöin voidaan ajatella yhdistyksen toiminnan luonteen tarkempaa tarkastelua ja pohtia sitä onko yhdistyksen tarkoituksena olla taloudellinen yhdistys joka edistää vain pienen piirin hyvinvointia. Onkin syytä tarkastella yhdistysten verotusta tarkemmin jotta voidaan todeta verotuksen vaikutukset yhdistyksen toimintaedellytyksiin. Toimintaa suunniteltaessa on osattava varautua valtion esittämiin vaatimuksiin myös verojen muodossa. Näiden huomiotta jättäminen saattaa aiheuttaa yhdistykselle myöhemmin vaikeuksia selviytyä omista taloudellisista haasteistaan. Sen takia on tärkeää, että yhdistyksen johdossa tiedetään asioiden seuraamukset ennen kuin niihin ryhdytään. Veroseuraamusten tunteminen auttaa myös suunnittelemaan toiminnan niin, että yhdistyksen toimintaa voidaan pyörittää mahdollisimman tehokkaasti pienillä kustannuksilla. Johdon täytyy osaltaan panostaa tutustumista verolaissa jo mainittuihin ansaitsemisen muotoihin joita yhdistysten toiminnassa halutaan tukea.

3 YHDISTYKSISTÄ

Luvussa tarkastelemme tarkemmin mikä on yhdistys. Tarkoituksena on määritellä yhdistys tarkemmin. Tärkeää on myös määritellä mitä eroa on rekisteröidyllä ja rekisteröimättömällä yhdistyksellä. Kappaleessa kerrotaan myös aatteellisesta sekä yleishyödyllisestä yhdistyksestä. Näihin asioihin tutustutaan tarkemmin siitä syystä, että ne ovat tärkeitä kohdeyhdistykselle. Osuudessa on pyritty antamaan mahdollisimman kattava yleiskuvaus yhdistystoiminnasta. Tutustumme myös lyhyesti yhdistyksen hallintoon ja päätöksentekoon.

3.1 Yhdistys

Yksi länsimäisen demokratian tärkeimpiä asioita on yhdistymisvapaus. Suomen perustuslain (L 11.6.1999/731) 2 luvun 13 §:n on kirjoitettu, että ”Jokaisella on yhdistymisvapaus. Yhdistymisvapauteen sisältyy oikeus ilman lupaa perustaa yhdistys, kuulua tai olla kuulumatta yhdistykseen ja osallistua yhdistyksen toimintaan. Samoin on turvattu ammatillinen yhdistymisvapaus ja vapaus järjestäytyä muiden etujen valvomiseksi.”

Yhdistymisvapauden avulla jokainen suomalainen saa oikeuden perustaa yhdistyksen, pyrkiä jäseneksi yhdistykseen, olla kuulumatta yhdistykseen, osallistua yhdistyksen toimintaan ja erota yhdistyksestä milloin hyvänsä (Loimu 2010, 21).

Yhdistys on vähintään kolmen henkilön yhteenliittymä jolla on jokin aatteellinen tarkoitus ja sen toiminta on tarkoitettu pysyväksi. Yhdistyksen jäsenet voivat olla luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä. (Loimu 2010, 23.) Yhdistystoiminta on toimintaa yhteisen aatteen hyväksi. Yhdistymisvapauden mukaan yhdistys voi olla rekisteröity tai rekisteröimätön. Yhdistyksen rekisteröimiseksi sääntöjen on täytettävä lain ehdottomat määräykset joilla turvataan vähemmistöjen asema, sivullisen oikeudet sekä jäsenten yhdenvertaisuus. (mts. 21.) Yhdistyksen toiminnan ajatuksena voi olla hyvän asian, ajatuksen, harrastuksen tai vaikka aatteen edistäminen (Mitä yhdistystoiminta on? 2014). Taloudellinen toiminta ei ole aatteellista toimintaa (Loimu 2010, 24).

Yhdistyksellä voi olla monta eri muotoa. Yhdistys voi olla rekisteröity, rekisteröimätön, aatteellinen tai yleishyödyllinen. Tässä teoksessa keskitytään rekisteröityyn aatteelliseen yhdistykseen sekä tutkitaan yleishyödyllisen yhdistyksen määritelmää.

3.1.1 Rekisteröity ja rekisteröimätön yhdistys

Rekisteröitymällä yhdistys tulee oikeustoimikelpoiseksi. Oikeustoimikelpoisuus tarkoittaa sitä, että yhdistys saa oikeuksia ja voi tulla velvoitetuksi. Oikeustoimikelpoisuus alkaa siitä kun yhdistys rekisteröidään ja loppuu siihen kun yhdistys poistetaan rekisteristä.

Yhdistys rekisteröidään patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään yhdistysrekisteriin minkä jälkeen lisätään sen nimeen sanat "rekisteröity yhdistys" tai näiden sanojen lyhennys "ry" taikka, jos yhdistyksen säännöt ovat ruotsinkieliset, sanat "registrerad förening" tai niiden lyhennys "rf" (L 26.5.1989/503, 9 luku, 50 §). Yhdistys voi siis esim. olla osallisena oikeudenkäynnissä, tehdä sopimuksia ja muita oikeudellisia toimia ja omistaa varallisuutta (Rekisteröity yhdistys 2010).

Rekisteröidyn yhdistyksen toiminnan täytyy siis olla järjestäytynyttä ja sen täytyy noudattaa yhdistyslakia sekä sääntöjä jotka se on itse laatinut. Tämän takia rekisteröidyllä yhdistyksellä pitää olla hallitus, tilintarkastaja/toiminnatarkastaja, kirjanpito sekä säännön mukaiset kokoukset. Rekisteröity yhdistys tarvitsee myös jäseniä joilla on oikeus osallistua yhdistyksen toimintaan ja päätöksentekoon. Jäsenet voivat tulla valituksi yhdistyksen toimielimiin ja heidän pitää myös valvoa yhdistyksen toimintaa. Rekisteröityneessä yhdistyksessä jäsenet eivät vastaa henkilökohtaisesti yhdistyksen sitoumuksista. (Rekisteröity yhdistys 2010.)

Yhdistys voi myös toimia rekisteröimättömänä. Yhdistystä ei yleensä rekisteröidä jos toiminta on vapaamuotoista yhdessäoloa eikä yhdistyksellä ole juurikaan rahoitusta. (Rekisteröimätön yhdistys 2014.) Toiminnan ollessa pienimuotoista ei normaalisti ole tarvetta perustaa yhdistystä. Tavallisesti tästä ei aiheudu mitään ongelmia. (Loimu 2010, 26.) Rekisteröimätön yhdistys ei ole oikeustoimikelpoinen joten se ei voi saada nimiinsä oikeuksia tai tehdä sitoumuksia eikä kantaa tai vas-

tata tuomioistuimessa. Toimintaan osallistuvat jäsenet vastaavat yhdistyksen puolesta tehdyistä toimista henkilökohtaisesti ja yhteisvastuullisesti. (L 26.5.1989/503, 9 luku, 58 §.)

Tällöin esimerkiksi rekisteröimättömän yhdistyksen velka on velkasopimuksen tekemisestä päättäneiden velkaa ja he ovat siitä yhdessä vastuussa. Samoin rekisteriin merkitsemätön yhdistys ei voi myöskään tehdä jäseniään sitovia päätöksiä. Siinä tapauksessa, että yhdistys myöhemmin rekisteröidään, sopimuksen tekijöiden vastuu jatkuu, ellei sopimuskumppani suostu siirtämään vastuuta yhdistykselle. Rekisteriin merkitsemätön yhdistystä ei voida myöskään tuomita esim. hyvityssakkoihin. (Loimu 2010, 27.)

3.1.2 Aatteellinen yhdistys

Sellaisia yhdistyksiä kutsutaan aatteellisiksi yhdistyksiksi joiden tarkoituksena ei ole voiton tai muun taloudellisen ansion hankkiminen. Tällöin on yhdistyksen säännöissä mainittava niiden aatteellinen tarkoitus ja se etteivät ne yritä hankkia taloudellista etua jäsenilleen. (KHT-yhdistys 2013, 10.)

Yhdistyslaki (L 26.5.1989/503) kertoo meille, että ”yhdistyksen saa perustaa aatteellisen tarkoituksen yhteistä toteuttamista varten. Tarkoitus ei saa olla lain ja hyvien tapojen vastainen”. Yhdistyslaissa säädetään myös, että yhdistys saa harjoittaa vain sellaista elinkeinoa tai ansiotoimintaa josta on määrätty yhdistyksen säännöissä tai joka muuten liittyy sen toiminnan tarkoituksen toteuttamiseen ja jota on pidettävä taloudellisesti vähäarvoisena. (KHT-yhdistys 2013, 11.)

3.1.3 Taloudellinen yhdistys

Taloudellisen yhdistyksen tarkoituksena on voiton tai muun taloudellisen edun hankkiminen siihen osallistuville. Yhdistyksen tarkoitus tai toiminnan laatu voi olla myös pääasiassa taloudellinen. Yhdistyslaki ei koske näitä yhdistyksiä vaan se perustuu sovittuihin toimintaperiaatteisiin tai erityislainsäädäntöön. Esimerkiksi metsänhoitoyhdistykset ovat taloudellisia yhdistyksiä. (Taloudellinen yhdistys.)

3.1.4 Yleishyödyllinen yhdistys

Yhdistystä pidetään yleishyödyllisenä jos se täyttää nämä kolme kriteeriä.

- Yhdistys toimii yksinomaan ja välittömästi yleiseksi hyväksi. Yleinen hyvä voi olla aineellista, henkistä, eettistä tai yhteiskunnallista
- Yhdistyksen toiminta ei kohdistu vain rajattuun henkilöpiiriin
- Yhdistys ei tuota toimintaan osallistuville taloudellista etua osinkona, voitto-osuutena eikä kohtuullista suurempana palkkana tai muuna hyvityksenä

Tuloverolain (L 30.12.1992/1535) 3 luvussa 22 § on mainittu esimerkkinä muutamia yhteisöjä joita voidaan pitää yleishyödyllisenä. Näitä ovat muun muassa maatalouskeskus, maatalous- ja maamiesseura, työväenyhdistys, työmarkkinajärjestö, nuoriso- tai urheiluseura, näihin rinnastettavaa vapaaehtoiseen kansalaistyöhön perustuvaa harrastus- ja vapaa-ajantoimintaa edistävä yhdistys, puolerekisteriin merkitty puolue sekä sen jäsen-, paikallis-, rinnakkais- tai apuyhdistys, ja myös muuta yhteisöä, jonka varsinaisena tarkoituksena on valtiollisiin asioihin vaikuttaminen tai sosiaalisen toiminnan harjoittaminen taikka tieteen tai taiteen tukeminen. Yleishyödyllisenä yhteisönä voidaan pitää myös yleisissä vaaleissa ehdokkaan tukemiseksi varattua varallisuuskokonaisuutta.

Jos yhdistys käyttää varojaan perustajan tai hänen läheistensä hyväksi ei yhdistys voi olla yleishyödyllinen. Toisaalta jos toiminta palvelee vain yksityisiä taloudellisia tarkoituksia eikä se palvele yleistä hyvää ei silloinkaan yhdistystä voida laskea yleishyödylliseksi. Toiminta ei myöskään saa kohdistua vain rajatun henkilöpiiriin hyväksi. Yleinen hyvä ei silti tarkoita sitä, että toimintapiiriin pitäisi olla erittäin laaja tai jopa rajoittamaton. Tällä halutaan sulkea pois yhdistykset joiden jäsenmäärä on hyvin pieni eikä tavoitteena ole hankkia uusia jäseniä. (Milloin yhdistys tai säätiö on yleishyödyllinen?) Yleishyödyllisyys on kirjattu tuloverolakiin väljästi joten tämän takia oikeuskäytännöllä on vahva merkitys arvioitaessa sitä täyttääkö yhdistys yleishyödyllisyyden kriteerit vai ei (Vierros ym. 2013, 134).

Tärkein asia yleishyödyllisyyttä arvioitaessa on silti yhdistyksen toiminta. Pelkäämään yhdistyksen sääntöjen avulla ei toimintaa lasketa yleishyödylliseksi jos yhdis-

tys ei omia sääntöjään noudata. Yhdistys voi esimerkiksi jakaa jäsenilleen voittoa tai jos liiketoiminnasta muodostuu niin iso osa yhdistyksen toimintaa, että se voidaan katsoa jopa yhdistyksen toiminnan painopisteeksi. Toisaalta taas jos yleishyödyllinen toiminta on jäänyt vähäiseksi suhteessa elinkeinotoimintaan tai muuhun ei-yleishyödylliseen toimintaan voi yhteisö menettää asemansa. (Vierros ym. 2013, 136.) Rekisteröimätön yhdistys ei voi olla yleishyödyllinen vaan sen tulo verotetaan jäsenten tulona (Milloin yhdistys tai säätiö on yleishyödyllinen?). Ratkaisu yleishyödyllisyydestä tehdään aina kokonaisarvioinnin perusteella verovuositaisesti. Verohallinto ottaa kuitenkin huomioon yhteisön toiminnan useamman vuoden ajalta. Tällä tavoin yleishyödyllisyysratkaisua ei tehdä vain yhden verovuoden tietojen pohjalta verovelvollisen vahingoksi. (Vierros ym. 2013, 134.)

Elinkeinotoiminta määritellään liike- tai ammattitoiminnaksi. Liiketoimintaa on sellainen toiminta, jota harjoitetaan jatkuvasti ja jonka tarkoituksena on voiton tavoittelu. Toimintaan kuuluu myös yrittäjän riski. Ammattitoiminta tapahtuu suppeammissa puitteissa ja ratkaisevaa on henkilökohtainen työpanos ja ammattitaito. Rajanvedossa otetaan huomioon muun muassa seuraavia asioita kuten ansiotarkoitus, kilpailutilanne, toistuvuus, riskinotto, osuus yhteisön varainhankinnasta, palkattu henkilöstö, varojen käyttö, kohdepiirin rajallisuus, tavanomaisuus, jäsenten etu, yhteiskunnalta saatu tuki, lakisääteisyys ja volyyymi. (Lydman ym. 2005, 356–357.)

3.2 Yhdistyksen hallinto

Yhdistyslain (L 26.5.1989/503) 4 luvun 16§ mukaan yhdistyksessä päätösvalta on jäsenistöllä. Käytännössä yhdistyksen toimintaa johtaa hallitus. Yhdistyslain mukaan jokaisessa yhdistyksessä on oltava hallitus. Yhdistyslain mukaan hallituksessa pitää olla vähintään kolme jäsentä ja yhden näistä pitää olla puheenjohtaja. Puheenjohtaja ei saa olla vajaavaltainen ja hänen kotipaikkansa pitää olla Suomessa. Ainoastaan Patentti- ja rekisterihallitus voi myöntää erityisen vapauden kotipaikan suhteen. Kaikkien jäsenien pitää myös olla yli 15-vuotiaita eivätkä he saa olla konkurssissa. (Loimu 2010, 151.)

Yhdistyksen jäsen ”ei saa yhdistyksen kokouksessa äänestää eikä tehdä päätösehdotuksia päätettäessä hänen ja yhdistyksen välisestä sopimuksesta tai muusta asiasta, jossa hänen yksityinen etunsa on ristiriidassa yhdistyksen edun kanssa” (L 26.5.1989/503, 5 luku, 26 §).

Hallitus valitaan yleensä yhdistyksen kokouksessa. Tämän takia yhdistyksen säännöissä pitää olla määräys hallituksen koosta ja toimikaudesta. (Loimu 2010, 158.) Säännöissä määrätään hallitukselle toimikausi joka on yleensä vuosi. Tiettyissä poikkeustilanteissa hallituksen toimikautta voidaan jatkaa tai se lopettaa ennen aikojaan. Tällaisia erityisiä tapauksia ovat mm. jos uutta hallitusta ei saada valittua, yhdistyksen toiminta lakkaa tai henkilö menee konkurssiin. Hallituksen jäsen voi myös erota hallituksen toiminnasta. (Mts. 160–161.)

Hallitus tekee päätöksensä enemmistön periaatteella. Tasatuloksissa puheenjohtajan kanta ratkaisee asian. Laissa ei ole erikseen määritelty päätöksentekomuotoja. Pääsääntöisesti päätökset tehdään puheenjohtajan koolle kutsumissa kokouksissa. Monesti säännöissä on määrätty myös muita tapoja kokouksen koolle kutsumista varten. Hallitus voi tehdä päätöksiä jos läsnä on yli puolet hallituksen jäsenistä. Toisaalta yhdistyksen säännöissä voidaan tästäkin sopia. (Loimu 2010, 162–163.)

Hallituksella on laissa määrättyjä tiettyjä tehtäviä. Näitä tehtäviä ovat jäsenluettelon pitäminen, yhdistyksen ja valtuutettujen kokouksen koolle kutsuminen, äänestyksen järjestäminen, pöytäkirjan laatiminen, yhdistyksen edustajana toimiminen, kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä huolehtiminen, yhdistyksen omaisuuden luovuttaminen konkurssiin, tilin- ja toiminnan-tarkastajan avustaminen sekä tilinpäätöksen allekirjoitus. Yhdistyslaissa on myös lueteltu joitakin tehtäviä jotka voivat olla yhdistyksen hallituksen vastuulla. (Loimu 2010, 163–167.) Yhdistyslain (L 26.5.1989/503) 6 luvun, 35 § mukaan hallitus edustaa yhdistystä suhteessa ulkopuolisiin.

3.2.1 Päätöksenteko

Päätöksenteossa periaate on selkeä: jäsenet päättävät, hallitus sitten toteuttaa nämä jäsenistön tekemät päätökset (Loimu 2010, 67). Loimu toteaa, että tosiasiallisesti ero päätös- ja hallintovallan välillä on todella ohut.

Yhdistyslain (6L 26.5.1989/503) 5 luvussa 23 § on määritelty asiat joista on yhdistyksen kokouksessa päätettävä. Nämä asiat ovat:

- Yhdistyksen sääntöjen muuttaminen
- Kiinteistön luovuttaminen tai kiinnittäminen tai yhdistyksen toiminnan kannalta muun huomattavan omaisuuden luovuttaminen
- Erillisen äänestyksen tai postiäänestyksen äänestys- tai vaalijärjestyksestä päättäminen
- Hallituksen tai sen jäsenen taikka tilin- tai toiminnantarkastajan valinta ja erottaminen
- Tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen
- Yhdistyksen purkaminen

Näistä asioista on myös mainittavat kokouskutsussa jos niistä aiotaan päättää (L 26.5.1989/503, 5 luku, 24 §). Yhdistyksen säännöissä on myös yleensä lueteltu muita sellaisia asioita joista pitää päättää yhdistyksen kokouksessa (Loimu 2010, 68). Jäsenet päättävät yleensä tärkeimmistä yhdistystä koskevista asioista. Hallituksen tehtäviin kuuluu yleinen hallinto, talouden hoito sekä yhdistyksen edustaminen (Lydman 2005, 226). Yhdistyksen päätösten teossa noudatetaan pääsääntöisesti enemmistön periaatetta: päätökseksi tulee se ehdotus, jota on kannattanut enemmän kuin puolet annetuista äänistä. Mikäli äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni. (L 26.5.1989/503, 5 luku, 27 §.)

Päätökset tehdään kokouksissa, jotka ovat joko sääntömääräisiä tai ylimääräisiä. Yleensä sääntömääräisiä kokouksia pidetään vuodessa yksi tai kaksi. Yleensä kokouksia pidetään keväällä yksi ja syksyllä yksi. Kevään kokouksessa tarkastellaan yleensä edellisen vuoden toimintaa, ja syksyn kokouksessa päätetään tulevan vuoden toiminnasta ja valitaan toimihenkilöt. (Loimu 2010, 70.)

3.2.2 Toimeenpanovalta

Erottelu päätäntävällän ja hallintovallan välillä selkenee hieman kun tarkastellaan mitkä asiat ovat hallitukselle kuuluvan hallintovallan käyttämisestä. Yhdistyslaissa kerrotaan, että hallituksen kuuluu suorittaa ainakin seuraavat asiat

- Jäsenluettelon ylläpitäminen (L 26.5.1989/503, 3 luku, 11 §).
- Yhdistyksen kokouksen koollekutsuminen
- Äänestyksen järjestäminen (L 26.5.1989/503, 5 luku, 20–22 §.)
- Pöytäkirjan laatiminen äänestyksestä (L 26.5.1989/503, 5 luku, 31 §).
- Edustajana toimiminen
- Kirjanpidosta ja varainhoidosta huolehtiminen (L 26.5.1989/503, 6 luku, 35 §).
- Omaisuuden luovuttaminen konkurssiin (L 26.5.1989/503, 11 luku, 61 §.)
- Muut lakien mukaiset tehtävät kuten, tilinpäätöksen allekirjoittaminen ja tilintarkastajan/toiminnantarkastajan hankkiminen ja avustaminen (L 26.5.1989/503, 6 luku, 38 §.)

Laissa on lueteltu myös tehtäviä joita hallitus voi hoitaa kuten esim. jäsenten ottaminen yhdistykseen (L 26.5.1989/503, 3 luku, 12 §) sekä yhdistyksen omaisuuden myyminen (L 26.5.1989/503, 5 luku, 23 §). Yhdistysten säännöissä on monesti lueteltu myös lisää hallitukselle kuuluvia tehtäviä (Loimu 2010, 70).

Rajanveto päätäntävällän ja toimeenpanovallan piiriin kuuluvien asioiden kesken on usein hankalaa. Tärkeimmistä asioista on kuitenkin määrätty laissa ja säännöksissä. Pohdittaessa kummalle suunnalle kallistutaan, tulee ottaa huomioon yhdistyksen koko, toiminnan laajuus ja aikaisempi käytäntö. Vastuukysymysten takia on hyvä säilyttää yhtenäinen näkemys yhdistyksen hallinnon ja johdon välillä missä päätäntävällän ja toimeenpanovallan raja kulkee omassa yhdistyksessä (Loimu 2010, 71.)

4 YHDISTYKSEN VEROTUKSESTA

4.1 Tuloverotus

Tuloverotus perustuu tuloverolakiin. Laki määrittelee verovelvolliset sekä tulojen verotuksen perusteet. (Lydman ym. 2005, 349). Yhdistys on verovelvollinen niistä tuloista jotka se on saanut Suomesta tai ulkomailta (Lydman ym. 2005, 351). Pääsääntöisesti yhdistys on kuitenkin yleishyödyllinen jolloin verovelvollisuus on suppeampi. Yleishyödyllinen yhdistys ei maksa henkilökohtaisen tulolähteen tulostaan lainkaan tuloveroa. Yhdistys maksaa ainoastaan kiinteistöveroa, jonka osalta verotus tapahtuu normaalia alemman verokannan mukaan. (Vierros ym. 2013, 132.) Siinä tapauksessa, että yhteisöä ei katsota yleishyödylliseksi, verotetaan sen kaikkia tuloja (Talari 2010, 50).

Elinkeinotoiminnan tulo sen sijaan on myös yleishyödyllisille yhteisöille normaalin yhteisöverokannan alaista. Elinkeinotoiminnasta pitää maksaa veroa vaikka koko toiminnan tulos olisikin alijäämäinen. (Vierros ym. 2013, 139.) Yleishyödyllisellä yhteisöllä on oikeus vähentää veronalaisesta tulosta tulon hankkimiseen ja säilyttämiseen liittyvät kulut (Talari 2010, 49). Yhteisö voi hakea huojennusta eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen verohuojennuksista annetun lain mukaan. Tämä nk. superyleishyödyllisten yhteisöjen huojennus on harkintaan perustuva. (Vierros ym. 2013, 132.) Verotuksessa otetaan huomioon myös tappiontasaus. Elinkeinotoiminnan tulolähteen ollessa tappiollinen, vahvistettu tappio vähennetään seuraavien vuosien elinkeinotoiminnan tulolähteen verotettavasta tulosta seuraavan 10 verovuoden aikana sitä mukaa, kuin tuloa syntyy. (Lydman ym. 2005, 349.)

4.2 Arvonlisävero

Arvonlisäverolain mukaan sitä peritään kaikesta liiketoiminnan muodossa Suomessa tapahtuvasta tavaroiden ja palveluiden myynnistä. Tavaroiden myyntiä on tavarantoimittajan omistusoikeuden luovuttaminen vastiketta vastaan. Myynti on arvonlisäverollista vain siinä tapauksessa, että sitä voidaan pitää liiketoimintana. (Lydman ym. 2005, 365.) Vaatimus liiketoiminnasta koskee kaikkea myyntiä, ei yksinään yleis-

hyödyllistä yhdistystä (Vierros ym. 2013, 218). Arvonlisäveroa ei tarvitse maksaa jos tilikauden liikevaihto on enintään 8500 euroa (Lydman ym. 2005, 367). Arvonlisäverolain mukaan luonnollinen tai juridinen henkilö on velvollinen suorittamaan arvonlisäveron jos se myy tavaroita tai palveluita, joita ei ole erikseen säädetty arvonlisäverottomiksi. Liiketoimintaa ei ole laissa erikseen määritelty, mutta sen tunnusmerkkeinä on yleensä pidetty myynnin tapahtumista itsenäisesti, ansiotarkoituksessa ja jatkuvasti. Lisäksi myynti kohdistuu rajoittamattomaan asiakaspiiriin. (Vierros ym. 2013, 219.)

Yleishyödyllisten yhdistysten osalta arvonlisäverolaissa on säännöksellä rajoitettu, että ne ovat velvollisia vain niistä tuloista, joita tuloverolain mukaan pidetään elinkeinotulona (Vierros ym. 2013, 218). Yhdistys voi olla arvonlisäverovelvollinen sekä tuloverovelvollinen. Löytyy myös sellaisia yhdistyksiä jotka ovat arvonlisäverovelvollisia vaikka ne eivät olisikaan tuloverovelvollisia sekä päinvastoin. Yleishyödyllisten yhdistysten kohdalla arvonlisäveron ja tuloverotuksen erot ovat erittäin moninaisia ja joskus jopa epäloogisia. Arvonlisävero kohdistuu kulutukseen yhdenkertaisena. Tätä pyritään toteuttamaan vähennysoikeuden avulla. Vähennysoikeus toimii siten, että verovelvollisella on oikeus vähentää verolliseen toimintaan liittyvien kustannusten ostoon sisältyvän veron. Toisaalta verottomaan toimintaan liittyvien kustannusten vähentäminen ei ole sallittua. Yleishyödylliset yhteisöt eivät ole aina suoraan verovelvollisia, mutta ne voivat hakeutua vapaaehtoisesti arvonlisäverovelvollisiksi ja saada täten oikeuden myös vähennyksiin. Toisaalta yhdistys voidaan verottajan toimesta määrätä myös takautuvasti verovelvolliseksi. Tämän takia myös arvonlisäveron vähennysoikeutta voidaan hyödyntää taannehtivasti jopa kolmen vuoden ajalta. (Mts. 213–214.)

Monen yleishyödyllisen yhdistyksen toimintaa rahoitetaan erilaisten tukien ja avustusten avulla. Verotuksessa tuet voidaan katsoa saajalleen arvonlisäverottomiksi yleisavustuksiksi jolloin niiden ei katsota olevan vastiketta mistään suorituksesta antajalle. Toisaalta ne voidaan myös katsoa vastikkeeksi suorituksesta tai ne luetaan avustuksen saajan kolmannelle osapuolelle tekemän suorituksen hintaan liittyväksi tueksi. Tällöin tuki nostaa sen vastikkeen arvoa josta arvonlisävero laskeaan. Tällöin arvonlisäveroa on syytä tilittää suorituksesta enemmän. (Vierros ym. 2013, 224.)

4.3 Verovapaa varainhankinta

Tuloverolain (L 30.12.1992/1535) 3 luvun 23 § mukaan yleishyödyllisen yhteisön elinkeinotulona ei pidetä

1. Yhteisön toimintansa rahoittamiseksi järjestämistä arpajaisista, myyjäisistä, urheilukilpailuista, tanssi- ja muista huvitilaisuuksista, tavarankeräyksestä ja muusta niihin verrattavasta toiminnasta eikä edellä mainittujen tilaisuuksien yhteydessä harjoitetusta tarjoilu-, myynti- ja muusta sellaisesta toiminnasta saatua tuloa
2. jäsenlehdistä ja muista yhteisön toimintaa välittömästi palvelevista julkaisuista saatua tuloa
3. adressien, merkkien, korttien, viirien tai muiden sellaisten hyödykkeiden myynnin muodossa suoritetusta varojenkeräyksestä saatua tuloa
4. sairaaloissa, vajaamielislaitoksissa, rangaistus- tai työlaitoksissa, vanhainkodeissa, invalidihuoltolaitoksissa tai muissa sellaisissa huoltolaitoksissa ja huoltoloissa hoito-, askartelu- tai opetustarkoituksessa valmistettujen tuotteiden myynnistä tai tällaisessa tarkoituksessa suoritetuista palveluksista saatua tuloa
5. bingopelin pitämisestä saatua tuloa

Kiinteistön tuottamana tulona pidetään myös metsätalouden pääomatuloa. Kyseiset toiminnot on suoraan lain nojalla määrätty verovapaiksi.

5 SEINÄJOEN TRADENOMIOPISKELIJAT – SULKA RY

Yhdistys toimii Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Opiskelijat – Samo Ry:n (jäljempänä SAMO) jäsenyhdistyksenä. Yhdistyksen johdon muodostavat yhdistyksen kokous ja hallitus. Päättäntävaltaa käyttää yhdistyksen kokous ja toimeenpanovalta on hallituksella (Seinäjoen Tradenomiopiskelijat – Sulka Ry 2013)

5.1 Jäsenpalvelut

Vuoden 2013 aikana yhdistys organisoii vaaliliiton SAMO:n edustajistovaaleihin. Liitto sai neljä paikkaa 20 tarjolla olleesta paikasta. Yhdistyksellä on toimisto Frami F rakennuksessa jota on pyritty pitämään auki päivittäin. Toimistolla on palveltu opiskelijoita ja jäseniä päivittäin.

Yhdistys auttaa opiskeluun liittyvissä aiheissa ja ottaa vastaan kehittämisehdotuksia. Ehdotuksia on tullut sekä opetuksen laadusta, että opiskeluympäristöstä. Näitä ehdotuksia on viety eteenpäin yksikön laatuvaastavalle sekä yksikön johdolle. Opiskelijat ovat myös osallistuneet opiskelijafoorumeihin.

Jäseniä yhdistys on rekrytoinut toimistolla ja tutoreiden avustuksella. Yhdistys ei ole perinyt jäsenmaksua. Yhdistyksen jäsen on samalla liittynyt Tradenomiopiskelijaliiton TROL ry:n jäseneksi. Jäsenrekisterin ylläpidosta vastasi SAMO.

Yhdistyksen toiminnan tärkeä piste on tutor toiminta. Tätä toimintaa yhdistys on tehnyt yhdessä SAMOn sekä opinto-ohjaajan kanssa. Tutor toiminnan suuri työllistäjä on yksikön kansainvälinen opiskelijavaihto. Erityisesti syyslukukaudella yksikköön tuli useista eri maista opiskelijoita. Näitä opiskelijoita tutorimme vastaanottivat heidän saapumispäivänään, ohjasivat heidät omiin asuntoihinsa sekä opastivat heitä käytännön asioihin. Pitkin syksyä tutorit järjestivät erilaisia aktiviteettejä sekä toimivat vaihto-opiskelijoiden tukihenkilöinä.

Toiminnasta on tiedotettu käyttämällä hyväksi Facebookia, sähköpostia, ilmoitustaulua sekä yhdistyksen toimistoa. Yhdistyksellä ei ollut henkilökuntaa vuonna 2013. Yhdistys on tukenut hallituksen jäsenten kouluttautumista sekä osallistumis-

ta erilaisiin seminaareihin. Hallitus on myös pitänyt yllä yhteistyötä muiden opiskelijajärjestöjen kanssa. (Seinäjoen Tradenomiopiskelijat – Sulka Ry 2013.)

5.2 Talous ja varainhankinta

Yhdistyksen varainhankinnan suurin tekijä on yhteistyö Ravintola City (ILONA) kanssa. Yhdessä ravintolan kanssa yhdistys on järjestänyt tanssi- ja huvitilaisuuksia joiden suunnittelusta on vastannut huvityöryhmä. Toiminta on ollut onnistunutta ja tämä on taannut tasaisen kassavirran yhdistykselle. Uudeksi yhteistyökumppaniksi on vuoden 2013 aikana tullut JS Pinta Oy, jonka kanssa on tehty yhteistyötä mainosmateriaalien ja mainostuksen kanssa.

Yhdistyksellä oli vuonna 2012 vielä oma kahvio ja kirjakauppa. Nämä palvelut lopetettiin, kun yhdistys muutti Framille vuoden 2013 alussa.

Yhdistyksen kirjanpidosta vuonna 2012 huolehti Tilitoimisto Sari Poola Oy. Vuoden 2013 aikana kirjanpito järjestettiin hallituksen voimin. Rahastonhoitaja on vuoden 2013 aikana huolehtinut yhdistyksen kirjanpidosta sekä tilinpäätöksestä.

Vuoden 2013 lopussa yhdistyksen talous oli erittäin hyvässä kunnossa. Tappiollinen kahvio toiminta oli lopetettu ja tanssi- ja huvitilaisuudet olivat voitollisia. (Seinäjoen Tradenomiopiskelijat – Sulka Ry 2013.)

5.3 Muutos

Yhdistyksen kahvilatoiminta on ollut selkeästi elinkeinonharjoittamista. Vuoden 2013 aikana toiminta muuttui suuresti toiseen suuntaan. Varainhankinta keskittyi yhä enemmän verovapaaseen toimintaan. Toiminnanmuutos aiheutti uusia haasteita yhdistyksen hallitukselle sekä rahastonhoitajalle.

Yhdistys rahoitti toimintaansa pääasiallisesti ILONAn kanssa järjestetyillä juhlilla. Muut vähäisemmät tulolähteet olivat haalarimerkkien myynti sekä erilaiset tuet SAMO ja TROL-yhdistyksiltä.

Kahvilatoimintaa yhdistys pyöritti vielä vuonna 2012. Tällöin yhdistyksellä on ollut kahvilassa vakituisesti töissä yksi henkilö. Kahvilan pyörittäminen oli selkeästi elinkeinonharjoittamista ja tästä aiheutui yhdistykselle erilaisia velvoitteita. Toiminnan luonteen takia yhdistys oli ilmoitettu arvonlisäverovelvolliseksi. Yhdistys ilmoitti verottajalle arvonlisäverorekisteristä poistosta toiminnan luonteen muuttumisen takia. Tästä huolimatta verottaja lähestyi yhdistystä. Yhdistys oli luokiteltu arvonlisäverovelvolliseksi. Yhdistys ei ollut lähettänyt säännönmukaista ALV-ilmoitusta. Verottaja oli arvioinut maksettavan ALV-määrän. Tämän takia yhdistys joutuikin muutaman kuukauden ajan maksamaan ylimääräisiä veroja. Yhdistyksen rahastonhoitaja lähestyi verottajaa tiedustelulla ja selvisi, ettei rekisteristä poisto ollut kirjautunut tietoihin. Virheen takia perityt verot maksettiin takaisin myöhemmin yhdistykselle.

Vuoden aikana tuli selväksi, että yhdistyksen olisi helpompaa hoitaa asioitaan jos yhdistyksellä olisi selkeästi tiedossa yleishyödyllisen yhdistyksen määritelmä.

5.4 Perusteet yleishyödyllisyyteen

Tuloverolain (L 30.12.1992/1535) 3 luvun, 22 §:n mukaan yhteisö on yleishyödyllinen, jos

- se toimii yksinomaan ja välittömästi yleiseksi hyväksi aineellisessa, henkissä, siveellisessä tai yhteiskunnallisessa mielessä
- sen toiminta ei kohdistu vain rajoitettuihin henkilöpiireihin
- se ei tuota toiminnallaan siihen osallisille taloudellista etua osinkona, voittoa-osuutena taikka kohtuullista suurempaa palkkana tai muuna hyvityksenä

Seinäjoen Tradenomiopiskelijat Sulka Ry tarkoituksena on edistää tietämystä tradenomin koulutuksesta ja tutkinnosta. Yhdistys ei säännöillään rajoita siihen liittymistä vain tiettyyn piiriin. Yhdistyksen toiminnalla ei pyritä tuottamaan jäsenille taloudellista etua.

Kaikki yllämainitut kohdat täyttyvät, jolloin yhdistystä voidaan pitää yleishyödyllisenä. Yleishyödyllisyys ratkaistaan verovuosittain toiminnan ja sääntöjen mukaan.

Yhdistyksen aikaisemman toiminnan vahva perusta oli kahvila. Kahvila sijaitsi Koulukadulla, Seinäjoella missä aikaisemmin järjestettiin liiketalouden opetusta. Kahvila tarjosi palveluitaan kaikille halukkaille. Tämä toiminta katsottiin elinkeinotoiminnaksi ja verottaja oli sitä mieltä, että muu toiminta oli vähäistä suhteessa kahvila toimintaan. Tämän takia yhdistystä ei verottajan ohjeen mukaisesti voitu katsoa yleishyödylliseksi.

Vuoden 2012 aikana yhdistys lopetti kahvilatoiminnan kun liiketalouden opetus siirtyi Kauppakadulta Framille. Yhdistyksellä ei siis vuoden 2013 aikana ole ollut kahvilatoimintaa eikä siis elinkeinotoimintaa. Tämä tarkoittaa sitä, että koska yhdistyksellä ei ole ollut elinkeinotoimintaa ei sillä ole myös ollut elinkeinotuloa.

Verottajan ohjeen mukaan yleishyödyllisen yhdistyksen henkilökohtaiset tulot ovat sille verovapaata tuloa lukuun ottamatta kiinteistön tuottamaa tuloa (Tuloverotus - yhdistys ja säätiö 2013). Tällaisia verovapaita tuloja ovat esimerkiksi:

- jäsenmaksut
- osingot
- korot
- lahjoitukset sekä
- luovutusvoitot muusta kuin elinkeinotoimintaan kuuluvasta omaisuudesta

Yleishyödyllisen yhdistyksen laajakin arvopaperisijoittaminen on lähtökohtaisesti sen verovapaata tuloa. Julkisyhteisöjen toiminta- tai investointiavustukset ovat yleishyödylliselle yhdistykselle verottomia, kun ne saadaan yleishyödyllistä toimintaa varten. Yhdistys on ollut toiminnassa jo useamman vuosikymmenen joten yhdistykselle on kerääntynyt merkittävää sijoitusvarallisuutta. Sijoituksista saadut osingot on käytetty yhdistyksen toiminnan pyörittämiseen. Välillä yhdistys on joutunut realisoimaan omaisuuttaan, jotta toimintaa voitaisiin jatkaa. Yhdistys on saanut myös avustuksia sekä SAMOlta, että Tradenomiopiskelijaliitolta.

Yhdistyksen tärkein tulolähde vuoden 2013 aikana oli yhteistyö ravintola ILONAN kanssa. Tuloverolain (L 30.12.1992/1535) 3 luvussa, 23 § on erikseen säädetty

mitä tuloja ei pidetä yleishyödyllisen yhteisön elinkeinotulona. Tällaisia tuloja ovat mm. tanssi- ja huvitilaisuuksista saadut tulot. Yhdistys on myös myynyt opiskelijoille erilaisia haalarimerkkejä. Yhdistyksen kanta on, että haalarimerkkien myynti kuuluu tuloverolain (L 30.12.1992/1535) 3 luvun, 23 § mukaiseen kohtaan jossa kerrotaan, että merkkien, adressien, korttien, viirien tai muiden sellaisten hyödykkeiden myynnin muodossa suoritetusta varojenkeräystä ei pidetä yleishyödyllisen yhteisön elinkeinotulona.

5.5 Johtopäätökset

Seinäjoen Tradenomiopiskelijoiden toiminta on vuoden 2013 aikana muuttunut yleishyödylliseen suuntaan. Toisaalta yhdistys on vielä verovelvollinen siitä tulosta mikä on syntynyt elinkeinotoiminnasta vuoden vaihteessa. Elinkeinotoiminnan lopuessa yhdistyksen tulevaisuutta suunniteltaessa hallituksen jäsenet ottivat huomioon myös verottajan ohjeet. Näiden ohjeiden perusteella yhdistyksen toimintaa ja varojen hankintaa on kehitetty määrätietoisesti yleishyödyllisyyden suuntaan. Hallitus ei voinut tietää verottajan tulkintaa yhdistyksen luonteesta etukäteen. Vasta vuoden aikana tapahtunut toiminta ja myöhemmin ilmoitettava veroilmoituksen jättö paljastaa onko hallitus onnistunut tavoitteessaan. Toiminnan ollessa pienimuotoista on yhdistykselle tärkeää, että suuria veroseuraamuksia ei myöhemmin ilmesty vaikuttamaan yhdistyksen tulevaan toimintaan. Opiskelijayhdistysten toimintaa on perinteisesti pyöritetty hyvinkin pienellä budjetilla ja muutaman aktiivisen opiskelijajäsenen varassa. Seinäjoen Tradenomiopiskelijat – Sulka Ry tilanne on siinä mielessä positiivinen, että yhdistys on ammattikorkeakouluyhdistykseksi erittäin pitkäikäinen. Yhdistys on perustettu jo vuonna 1954 ja on vuosien varrella onnistunut keräämään jonkinasteista varallisuutta. Tämän varallisuuden avulla on yhdistyksen toiminnan jatkaminen onnistunut vaikeissakin taloudellisissa tilanteissa.

6 LOPUKSI

Suomessa jokaisella on vapaus perustaa yhdistys. Yhdistyksen ei tarvitse rekisteröityä toimiakseen. Monet näistä yhdistyksistä ovat myöhemmin rekisteröityneet patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisteriin. Rekisteröityminen tekee yhdistyksestä oikeustoimikelpoisen ja täten mahdollistaa yhteisvastuullisuuden. Rekisteröimättömässä yhdistyksessä jokainen on vastuussa henkilökohtaisesti. Yhdistyksiä onkin maassamme jo runsaasti. Tämän takia monella on mahdollisuus liittyä jo olemassa olevaan yhdistykseen.

Monesti yhdistystoiminta tuo mukanaan yleishyödyllisen aseman. Tätä asemaa ei voida antaa niille yhdistyksille jotka toimivat vain pienen kohderyhmän edun ajajina. Yleishyödyllinen yhdistys ei voi tavoitella taloudellista etua. Yleishyödyllisyys on tärkeää huomioida myös yhdistyksen säännöissä. Säännöissä luodaan pohja yhdistyksen toiminnalle ja tarkoitukselle.

Vaikka yhdistys olisi yleishyödyllinen, voi se silti harjoittaa pientä elinkeinotoimintaa. Verottaja ottaa huomioon toiminnan laajuuden, toistuvuuden, kilpailutilanteen sekä voiton tavoittelun. Yhdistys on elinkeinotoiminnastaan tulo- sekä arvonlisäverovelvollinen. Verovelvollisuus kulkee käsi kädessä yhdistyksen yleishyödyllisyyden kanssa.

Yhdistyksestä riippumatta on osa tulolähteistä säädetty verovapaiksi. Tällaisia verovapaita tuloja ovat esim. myyjäiset, tanssi- ja huvitilaisuudet sekä adressien, korttien ja viirien myynti. Nämä kaikki lasketaan verovapaisiin tuloihin. Siitä huolimatta on joissain tapauksissa korkein hallinto-oikeus laskenut osan näistä tuloista yhdistykselle verolliseksi tuloksi. Yhdistyksen verotus on erittäin monimutkaista joten yhdistyksen kannattaa varautua yllättäviin menoihin verotukseen liittyvissä kysymyksissä.

Tässä opinnäytetyössä tutustuttiin rekisteröityyn yhdistykseen jonka toiminta on laskettu elinkeinotoiminnan harjoittamiseksi. Yhdistyksen toiminta muuttui vuosien 2012 ja 2013 välisenä aikana. Yhdistyksellä oli tarve selvittää yleishyödyllisen yhdistyksen määritelmä sekä yhdistyksen mahdollisuudet saada verovapaata tuloa. Työn aikana selvisi, että nykyiset tulolähteet ovat yhdistykselle verovapaata tuloa.

Yhdistyksen tärkeimpiä tulolähteitä ovat tanssi- ja huvitilaisuuksien järjestäminen sekä merkkien myynti. Yhdistyksellä on myös osakeomistuksia joista yhdistys saa satunnaisesti osinkoja. Verohallituksen ohjeiden mukaan yleishyödyllisen yhdistyksen arvopaperikauppaa ei pidetä elinkeinotoimintana. Tällöin osakkeiden myyntituotot ja osinkotulot ovat yhdistykselle verovapaata tuloa. Yhdistys on myös aikaisempina kausina joutunut realisoimaan omistuksiaan taloudellisen tilanteensa vuoksi. Yleishyödyllisyyden ja verotuksen selvittäminen auttaa yhdistystä tulevaisuudessa suunnittelemaan omaa toimintaansa ja ottamaan huomioon siitä aiheutuvia velvoitteita.

LÄHTEET

- KHT-Yhdistys. 2013. Yhdistyksen ja säätiön tilinpäätösmalli. 10. uud. p. Helsinki: KHT-Media Oy.
- L 11.6.1999/731. Suomen perustuslaki.
- L 26.5.1989/503. Yhdistyslaki.
- L 30.12.1992/1535. Tuloverolaki.
- Loimu, K. 2010. Yhdistystoiminnan käsikirja. 4. uud. p. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Lydman, K., Alakare M., Björklund A., Kempainen S., Laaksonen L. & Leppä M. 2005. Yhdistys ja säätiö – oikeudelliset kysymykset, tilinpäätös, verotus ja hallinto. Helsinki: Tietosanoma.
- Milloin yhdistys tai säätiö on yleishyödyllinen? [Verkkosivu]. Vero. [Viitattu 5.1.2014] Saatavana: [http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ ja_ yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ ja_ saatio/Tuloverotus/Milloin_ yhdistys_ tai_ saatio_ on_ yleishyod\(11733\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ ja_ yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ ja_ saatio/Tuloverotus/Milloin_ yhdistys_ tai_ saatio_ on_ yleishyod(11733))
- Mitä yhdistysrekisteri on? 11.11.2014 [Verkkosivu]. Patentti- ja rekisterihallitus. [Viitattu 4.1.2015]. Saatavana: <http://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri.html>
- Mitä yhdistystoiminta on? 30.10.2014 [Verkkosivu]. Patentti- ja rekisterihallitus. [Viitattu 4.1.2015]. Saatavana: http://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/rekisteroity_ ja_ rekisteroimaton_ yhdistys.html
- Rekisteröimätön yhdistys. 30.10.2014 [Verkkosivu]. Patentti- ja rekisterihallitus. [Viitattu 5.1.2015]. Saatavana: http://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/rekisteroity_ ja_ rekisteroimaton_ yhdistys/rekisteroimatonyhdistys.html
- Rekisteröity yhdistys. 02.06.2010 [Verkkosivu]. Patentti- ja rekisterihallitus. [Viitattu 5.1.2015]. Saatavana: http://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/rekisteroity_ ja_ rekisteroimaton_ yhdistys/rekisteroity_ ja_ rekisteroimaton_ yhdistys.html
- Seinäjoen Tradenomiopiskelijat – Sulka Ry. Toimintakertomus 2013. Seinäjoki.

- Suomen virallinen tilasto (SVT): Verot ja veronluonteiset maksut [verkkajulkaisu]. ISSN=1798-1131. 2013, Liitekuvio 1. Veroaste 1975–2013*. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 1.3.2015]. Saatavana: http://www.stat.fi/til/vermak/2013/vermak_2013_2014-07-11_kuv_001_fi.html
- Talari P. 2010. Yhdistykset, säätiöt ja verotus – Käsikirja yleishyödyllisten yhteisöjen verotuksesta. Helsinki: Edita Publishing Oy
- Taloudellinen yhdistys. [Verkkosivu]. Tilastokeskus. [Viitattu 5.1.2015]. Saatavana: http://www.stat.fi/meta/kas/taloude_l_yhd.html
- Tuloverotus - yhdistys ja säätiö. 18.12.2013 [Verkkosivu]. Vero. [Viitattu 8.3.2015] Saatavana: http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ja_saatio/Tuloverotus
- Verotus Suomessa. Verotuksen historiaa Suomessa. [Verkkajulkaisu]. Verohallinto. Verohallinnon julkaisu 381.09 [Viitattu 3.3.2015] Saatavana: <http://www.vero.fi/download/noname/%7bFEECC192-5B7C-483F-B8F6-0F4E7EE980A4%7d/6387>
- Vierros, H., Pöyhönen K. & Kallio M. 2013. Yhdistykset ja säätiöt: Kirjanpidon, tilinpäätöksen ja verotuksen erityiskysymyksiä. 2. uud. p. Helsinki: KHT-Media Oy.
- Vuosikertomus 2013. Huhtikuu 2014. [Verkkajulkaisu]. Verohallinto. Verohallinnon julkaisu 350.14 [Viitattu 3.3.2015] Saatavana: http://www.vero.fi/download/Vuosikertomus_2013/%7BF89D1F16-CC26-4172-8DBE-B5224557B767%7D/9567
- Yleisesite verohallinto 2012. Tammikuu 2012. [Verkkajulkaisu]. Verohallinto. Verohallinnon julkaisu 354.12 [Viitattu 3.3.2015]. Saatavana: http://www.vero.fi/download/Verohallinto_yleisesite_Suomen_Verohallinnosta_julkaisu/%7B932FBC73-D9C7-4A00-92C9-18CFAF2236D9%7D/6183